

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

Jaro, léto, podzim, zima,

v naší školce je to prima...

1	Identifikační údaje o škole	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu	5
2	Obecná charakteristika školy	6
2.1	Velikost školy.....	6
2.2	Lokalita školy.....	6
2.3	Charakter a specifika budovy.....	6
3	Podmínky vzdělávání.....	9
3.1	Věcné podmínky	9
3.2	Životospráva.....	9
3.3	Psychosociální podmínky	10
3.4	Organizace chodu.....	11
3.5	Řízení mateřské školy.....	11
3.6	Personální a pedagogické zajištění	12
3.7	Spoluúčast rodičů.....	12
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	14
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	15
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	15
3.11	Individuální přístup a individualizace výchovy.....	16
4	Organizace vzdělávání.....	17
5	Charakteristika vzdělávacího programu	19
5.1	Zaměření školy	19
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	19
5.3	Metody a formy vzdělávání	19
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	20
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	22
6	Vzdělávací obsah.....	23
6.1	Integrované bloky	23
6.1.1	V dobrém jsme se sešli 1.....	23
6.1.2	V dobrém jsme se sešli 2.....	26
6.1.3	Malíř podzim přišel k nám 1.....	28
6.1.4	Malíř podzim přišel k nám 2.....	30
6.1.5	Malíř podzim přišel k nám 3.....	31
6.1.6	Malíř podzim přišel k nám 4.....	35
6.1.7	Jede zima jede 1.....	36
6.1.8	Jede zima jede 2.....	39
6.1.9	Jede zima jede 3.....	40
6.1.10	Jede zima jede 4.....	42

6.1.11	Jede zima jede 5.....	44
6.1.12	Jede zima jede 6.....	46
6.1.13	Jaro už je tu 1.	47
6.1.14	Jaro už je tu 2.	48
6.1.15	Jaro už je tu 3.	49
6.1.16	Jaro už je tu 4.	52
6.1.17	Jaro už je tu 5.	54
6.1.18	Léto milé léto 1.	57
6.1.19	Léto milé léto 2.	58
6.1.20	Léto milé léto 3.	60
6.1.21	Léto milé léto 4.	61
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	63
6.3	Dílčí projekty a programy	63
7	Systém evaluace.....	67

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: JARO, LÉTO, PODZIM, ZIMA, V NAŠÍ ŠKOLCE JE TO PRIMA

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: MATEŘSKÁ ŠKOLA "SÍDLIŠTĚ", Liberec 30, Skloněná 1414, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Skloněná 1414, Liberec XXX - Vratislavice nad Nisou, 46311

KONTAKTY:

e-mail: mssidliste@vratislavice.cz,

web: www.ms-sidliste.cz

REDIZO: 600079228

IČO: 46746234

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Hana Šimková

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Mgr. Hana Šimková - ředitelka MŠ, Mgr. Daniela Petrová - pedagog MŠ, Mgr. Veronika Legnerová - speciální pedagog

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: MO Liberec - Vratislavice nad Nisou

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Tanvaldská 50, 463 11, Liberec 30

KONTAKTY:

Starosta - Lukáš Pohanka, tel: 602 131 229

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1. 9. 2021

ČÍSLO JEDNACÍ: 2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 30. 8. 2021

.....
ředitel školy

Mgr. Hana Šimková

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 112

Počet tříd: 4

Počet pracovníků: 15

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

V těsné blízkosti je základní škola, se kterou tak tvoříme logický celek. Pro rodiče a děti z nedalekého sídliště i z další zástavby je mateřská škola dobře dostupná pěšky. Nachází se zde též zastávka tramvajové linky č. 5 a č. 11 – Liberec a Jablonec nad Nisou. Nedaleko se nachází lesopark s vhodnými herními prvky, lesy, pole, louky, rybníky a řeka, kde mají děti možnost přímého pohybu a kontakt s přírodou. K dispozici je nám tělocvična v Sokolovně a v základní škole. Využívat můžeme také sportovní areál *Na rozcestí* s hřišti a sportovními plochami.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Naše mateřská škola je čtyřtřídní. Třídy jsme pojmenovali Sluníčka, Hvězdičky, nacházející se v přízemí budovy, Kytíčky a Kuřátka jsou v prvním patře. Ke každé třídě náleží vlastní šatna, lehárna a sklady na pomůcky, hračky. Zaměstnanci školy mají k dispozici též šatny a příslušenství u každé třídy. V přední části budovy se nachází hala, která je vybavena tělocvičným nářadím.

Dopravní dostupnost školy:

Mateřská škola je dostupná pěšky z přilehlé zástavby. Nově vybudované parkovací plochy umožňují dojezd osobním vozem k budově MŠ. Nedaleko je tramvajová zastávka U kostela - Vratislavice n.N. A v obci se nachází také vlaková zastávka Vratislavice nad Nisou.

Informace z historie školy:

Naše mateřská škola má v této části obce dlouhou tradici. Byla zde otevřena již v říjnu 1976 původním názvem 4. mateřská škola. Jednalo se o společné zařízení jeslí a mateřské školy. V

roce 1992 byly však jesličky zrušeny a ke dvěma stávajícím třídám přibyla třída třetí. Koncem roku 1993 vznikla potřeba zřídit čtvrtou třídu a o pár let později, v červnu 2006, došlo k další přestavbě budovy. Byly zastřešeny prostory již nevyhovující terasy v 1. patře budovy a kapacita dětí se tak navýšila na 112. V roce 2014 byla opět tato kapacita nedostačující, proto mateřská škola získala prostory v budově základní školy, v místech, kde se dříve nacházela knihovna. Toto odloučené pracoviště bylo určeno dětem předškolním a dětem s odkladem školní docházky. Kapacita mateřské školy byla v té době 140 dětí. Od 1. 9. 2017 má mateřská škola opět 4 třídy umístěné v hlavní budově a kapacita je 112 dětí. Od 1. 9. 2019 došlo ke snížení počtu dětí na 96. Všechny přestavby realizoval městský obvod Vratislavice nad Nisou.

Prostory kuchyně máme na kvalitní úrovni. V roce 2006 prošla rozsáhlou rekonstrukcí včetně technického vybavení. A v roce 2020 byl inovován veškerý inventář kuchyně do nerezové podoby včetně výměny konvektomatu. V suterénu budovy se nachází prádelna se sušárnou a mandlem. Od jara 2014 mají děti k dispozici infrasaunu. Ta je umístěna v rekonstruovaných prostorách suterénu budovy. Její provoz je schválen krajskou hygienickou stanicí i zástupci městského obvodu Vratislavice nad Nisou.

Prostory budovy mateřské školy

MŠ SÍDLIŠTĚ

Suterén	prádelna s mandlem Infrasauna, sklady Herní místnost s příslušenstvím
Přízemí	2 třídy – Sluníčka, Hvězdičky 2 lehárny 2 umývárny a toalety pro děti 4 šatny pro děti – každá třída má svou 2 přípravné kuchyňky 2 šatny pro zaměstnance školy 2 umývárny a toalety pro dospělé 2 kabinety pro pedagogy 2 sklady pomůcek Hala ředitelna školy kancelář VPJ kuchyň a sklady šatna a sprcha pro personál kuchyně
1. patro	2 třídy – Kuřátka, Kytíčky 2 lehárny

2 umývárny a toalety pro děti
šatna pro zaměstnance školy
umývárna a toalety pro dospělé
2 sklady lůžkovin a pomůcek
přípravná kuchyňka pro 2 třídy

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Naše patrová mateřská škola je panelového typu. Budova disponuje bezbariérovým přístupem, velkými světlými prostory. Spojující chodba propojuje pobytovou a hospodářskou část. Prostorové uspořádání plně vyhovuje předškolnímu vzdělávání. Všechny třídy jsou v současné době vybaveny kvalitním a moderním nábytkem, hračkami a pomůckami. Hygienická a jiná zařízení odpovídají hygienickým normám. Pro odpočinek dětí slouží stabilní lehárny u každé třídy. Vybavení všech 4 tříd hračkami, pomůckami a materiálem je pravidelně obnovováno a dle potřeb průběžně doplňováno s ohledem na věk a počet dětí. Třídy jsou vybaveny otevřeným nábytkem, který aktuálně dle věku umožňuje samostatnost při výběru i ukládání hraček. Dětem dopomáhá piktogram (pravidlo). Dětské práce zdobí okna, šatny, chodby, třídy MŠ i školní zahradu a jsou přístupné všem dětem, rodičům a dalším návštěvníkům. Nedílnou a důležitou součástí mateřské školy je rozlehlá školní zahrada. Vybavena je certifikovanými prvky firmy Tomovy parky, které vybízí k celoročním pohybovým aktivitám. Projekt-Zahrada v přírodním stylu nabízí byliny, krmítko, xylofon a ovocné keře. Budova je zabezpečena elektronickým systémem, kamerami a elektronickými vrátnými. Všechny prostory odpovídají hygienickým a bezpečnostním normám.

Ke zkvalitnění podmínek vzdělávání a ochlazení slunných prostor 1. patra byly nainstalovány venkovní rolety. Nakoupeny jsou také klimatizační jednotky, čističky vzduchu a dle potřeb stropní ventilátory.

V letních měsících roku 2023 je naplánovaná rozsáhlá rekonstrukce jedné ze tříd v přízemí z důvodu zkvalitnění podmínek pro předškolní vzdělávání.

V prostorách školní zahrady plánujeme obnovu herních prvků a výměnu dopadových ploch.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná, zdravá a vyvážená strava. Snažíme se vycházet vstřícně individuálním požadavkům ohledně dietního stravování. Postupně zařazujeme méně známé potraviny. Tekutiny jsou celodenně k dispozici a vhodné intervaly jsou dodržovány. Režim dne je po domluvě flexibilní a schopný přizpůsobit se aktuálním potřebám a situacím. Jeho součástí je každodenní a dostatečný pobyt venku. Reagujeme a přizpůsobujeme tuto aktivitu okamžitým vnějším podmínkám. Dostatečný volný pohyb dětí střídáme pobytem na zahradě s vycházkami do lesů, lesoparku, polí, luk, k rybníkům či sportovních areálů a hřišť. K pohybu využíváme tělocvičné náčiní v interiéru MŠ, tělocvičnu v sokolovně a ZŠ. Vyváženost aktivit, spánku i odpočinku zajišťuje pravidelný denní režim, který aktuálně respektuje individuální a různorodé potřeby dětí. Sdílené

motto: "Každý den, prožijeme s úsměvem", nám pomáhá jít dětem každodenním příkladem a s chutí dodržovat zásady zdravého životního stylu.

V oblasti stravování se snažíme využívat nabídky regionálních potravin. Zdravou technologii přípravy jídel a nápojů zajišťuje nový konvektomat. Denní rytmus a řád a jeho flexibilitu jsme schopni měnit a přizpůsobovat aktuálním potřebám.

3.3 Psychosociální podmínky

Pro děti je vytvářeno příjemné a kamarádké klima. Usilujeme o to, aby se u nás nejen děti, ale i zaměstnanci a rodiče cítili vítáni a spokojeni v bezpečném a vstřícném prostředí. Adaptace dětí na mateřskou školu probíhá individuálně, uvědomujeme si, že adaptací prochází nejen dítě, ale celá rodina. Snahou je toto období využít k navázání pevných vazeb mezi rodinou a mateřskou školou. Učitelky umožňují dětem uspokojovat potřebu klidu, bezpečí, osobního soukromí (využití variabilních herních a klidových koutků). Vnímáme potřeby dětí, proto jsou na změnu činností a her upozorňovány dohodnutým smluveným signálem. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není znevýhodňováno či naopak. Zaměřujeme se na prosociální chování. Snažíme se nechávat dětem dostatek prostoru pro samostatné rozhodování a pokud je to z bezpečnostního hlediska možné, necháváme vyplynout důsledky jejich vlastního rozhodnutí. Ke vhodnému a doporučujícímu chování dětem dopomáhají piktogramy s pravidly. Pomocí projektu "Etika" a piktogramů se dětem dostává srozumitelnějších pokynů, klademe důraz na respektující chování mezi dětmi i ve vztahu dítě a dospělý. Dětské potřeby a přání jsou vnímány a napomáháme v jejich uspokojování. Ve vztazích a komunikaci mezi dospělými a dětmi se projevuje důvěra, tolerance a ohleduplnost. Vytváříme sympatizující prostředí. Prvky přístupu "Respektovat a být respektován" jsou uplatňovány pedagogy během celého dne. Respektující způsoby výchovy dětem pomáhají v jejich komplexním rozvoji. Učitelky reagují na individuální možnosti dětí v oblasti sebeobsluhy, hry a jiných činnostech v průběhu pobytu dítěte v mateřské škole. V oblasti vyhodnocování experimentujeme s formativním hodnocením. Dítě má potřebu vědět, že je důležité a milované. Chceme navazovat na rodinnou výchovu, a proto budujeme mezi zaměstnanci a dětmi vzájemnou důvěru, vstřícnost a ochotu pomáhat si. Snahou MŠ je vytvářet a udržovat bezpečné prostředí. Prevenci šikany a jiným sociálně patologickým jevům se věnujeme v plánech a projektech Etika, Dětství bez úrazu, MISP, ale na aktuální situace reagujeme okamžitě.

Škola má jasně stanovený způsob, jak bude v případě vzniku negativního chování (šikana) postupovat. Vhodné chování plánujeme podpořit vlastním projektem "Svíťa a Mruk ve školce" (školní maskoti chlapečka a děvčátka), kteří svými motivačními příběhy doprovází děti denním programem i po celou dobu pobytu dítěte v naší mateřské škole.

3.4 Organizace chodu

Organizační chod školy je dán časovým rozpětím denního řádu, který umožňuje pružně reagovat na aktuální potřeby dětí. Režim dne obsahuje každodenní rozmanité formy zdravotně preventivních aktivit. V denní programu lze nalézt cvičení s náčiním, s hudbou, dětskou jógu, proudová cvičení atd. Po celou dobu pobytu dětí v mateřské škole pedagogové zajišťují vzdělávání a soustavný dohled. Přičemž nabízí potřebné klidové zázemí, okamžiky soukromí i bezpečí. Potřeba adaptace je u dětí různorodá, proto umožňujeme během zvykacího režimu přítomnost zákonných zástupců dle konkrétních přání a požadavků, s přihlédnutím k aktuálnímu režimu dne. Vytvořená organizace dne zajišťuje, že všechny činnosti mají své místo a jsou vyvážené. Pokud mateřská škola organizuje aktivity nad rámec, je organizace dne přizpůsobena aktuální situaci. Umožňujeme dětem potřebu soukromí a pocitu klidu ve variabilních herních koutcích v každé třídě a zároveň děti mají dostatek času svou hru dokončit. Období předškolního věku je charakteristické experimentováním a spontánními činnostmi. Škola tyto aktivity vhodnou motivací podněcuje a podporuje. Pedagog přihlíží k pracovnímu tempu dítěte a zároveň vytváří podmínky pro individuální či skupinové činnosti. Práce s velkými skupinami dětí se neobejde bez frontálních činností, které mají též své místo v programu dne. V případě, že se dítě nechce zúčastnit společných aktivit, po vzájemné domluvě má možnost uchýlit se do svého koutku. Vlastní soukromí respektujeme i při osobní hygieně. Taktéž s respektem přistupujeme k individuálním vzdělávacím potřebám a zájmům dětí a tomu odpovídá veškeré plánování činností v mateřské škole. Pomůcky k plánovaným činnostem jsou učitelkami připravované včas a s různorodou nabídkou. Věcné vybavení je dostatečné i kvalitní a odpovídá počtu dětí na jednotlivých třídách.. Vyhláška o předškolním vzdělávání stanovuje konkrétní limity dětí a nedochází k jejich překračování. Pokud dochází v nutných případech ke spojování ve třídách, zpravidla se tak neděje u nejmladší věkové kategorie.

Celoroční provoz mateřské školy s celodenním provozem od 6,30 - 16,30 hodin je dlouhodobě plně vyhovující. Prodloužena byla ranní doba scházení dětí od 6,30 - 8,15 hodin, vycházíme tak vstříc aktuálním potřebám rodičů. Individuální příchod mimo stanovenou dobu je vždy po dohodě možný.

3.5 Řízení mateřské školy

Řízením školy je pověřena jmenovaná ředitelka a její zástupkyně. Organizačním řádem je daná struktura pravomocí a vedení lidí. Povinnosti a úkoly jsou stanoveny pracovními náplněmi. Informační systém uvnitř školy funguje pomocí pravidelných pedagogických a provozních porad. Pedagogové mají vytvořenou WhatsApp skupinu ke sdílení aktuálních informací. Operativně reagujeme na aktuální potřeby svoláním mimořádného setkání. Ředitelka vytváří a ovlivňuje vhodnou motivaci a kooperaci vzájemnou spolupráci a příznivé školní klima a prostředí. Na škole je uplatňován demokratický až participativní styl řízení. Vedení školy respektuje názory a pravomoce

všech členů školy. Zaměstnanci se pravidelně zapojují do plánování a spolupracují na rozvoji školy. I rodiče zapojujeme do týmové spolupráce formou společných akcí, při tvorbě portfolia dítěte nebo pomoci škole. Všichni se podílíme na funkčním chodu školy a jeho zlepšování. Aktuálně řešíme potencionální změny. Pro zmapování výsledků využíváme výstupy swot analýzy. Účast na tvorbě a potřebných změnách ŠVP PV ředitelka iniciuje a podporuje. Na jeho tvorbě i inovaci se podílí učitelky i provozní pracovníci. Přínosnými podněty přispívají i zákonní zástupci. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem - MO Vratislavice nad Nisou, Základní školou Vratislavice, Domovem Seniorů Senecura, Místní knihovnou, SDH. Na dobré úrovni poskytuje pomoc PPP či SPC. Škola disponuje službou speciálního pedagoga.

Prioritou vedení školy je obohatit stávající kolektiv dalšími pracovníky a tím přispět ke zlepšení podmínek vzdělávání. Využíváme nabídky ÚP Liberec i centra Kašpar s dotovanými pracovními silami z ESF. Jsme vstřícní k poskytování potřebné praxe absolventkám SPgŠ a Pedagogického Lycea.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všechny učitelky zaměstnané v naší mateřské škole jsou plně kvalifikované v oboru předškolní pedagogiky. Tři absolvovaly vysokoškolské studium na PedF UK a TU Liberec. Učitelský sbor má povědomí o dohodnutých a pravidelných aktivitách, děje se tak pomocí interní WhatsApp skupiny a sdílených informací. Pracovní tým se řídí vnitřním kodexem pedagogického pracovníka. Stávající kvalifikaci si učitelky doplňují samostudiem, na odborných seminářích a webinářích akreditovaných středisek, např. Národní pedagogický institut a Centrum vzdělanosti Libereckého kraje. Poznatky jsou sdíleny na pedagogických radách. V rámci OP VVV čerpáme aktuální nabídky (Férové školy a Šablony I.,II.,III.). Osvědčení z absolvovaných kurzů tvoří část profesních portfolií, jehož součástí je i osobní Swot analýza. V každé třídě je stabilní dvojice až trojice učitelek, která zajišťuje nepřetržitý dohled nad dětmi v čase stanovené provozní doby. K překrývání pedagogické činnosti dochází denně v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin. Kvalifikovaní zaměstnanci přistupují s respektem k dětem i rodičům a svým profesionálním jednáním a chováním přispívají ke kvalitní výchově a vzdělávání předškolních dětí. V rámci OP VVV škola zajišťuje odbornou péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami speciálním pedagogem hrazeného z Evropských dotací. Nechybí spolupráce s PPP a SPC.

3.7 Spoluúčast rodičů

Již úryvek názvu našeho ŠVP - "...v naší školce je to prima" avizuje, že školka je prima místem, kde se cítí dobře děti, rodiče, zaměstnanci i její přátelé. Nechybí vzájemný respekt a porozumění. Podle potřeby rodičům poskytujeme poradenský servis, v případě zájmu jsme ochotni vést se zákonnými zástupci diskuse na zvolené téma, či objednat požadovaného specialistu. Případné výchovné či vzdělávací potřeby dětí, připomínky rodičů řešíme individuálně. Mateřská škola má vypracovaný

plán spolupráce s rodiči, ti mohou vstupovat a účastnit se nabízených programů a spolupodílet se při jejich plánování. WhatsApp skupiny tuto spolupráci zkvalitňují a urychlují vzájemnou komunikaci. Vyhovujeme rodičům v případě projevu zájmu o pokrok dítěte. Pracujeme s dětským portfoliem a formou individuálních setkání, kde domlouváme další postupy ve výchově či vzdělávání. Chceme, aby nám děti byly svěřovány s důvěrou, máme pro ně připravené přátelské, ale diskrétní prostředí, kde se budou cítit vítáni a podporováni. Soukromí rodiny je prioritou. Rodičům osobně pomáháme v klíčových otázkách výchovy a vzdělávání, ale i v případě specifických potřeb nabízíme poradenský servis u speciálního pedagoga, PPP, SPC, logopeda či OSSZ.

Každoročně sprostředkováváme pro děti a jejich zákonné zástupce programy navíc, příklad Prima Vizus, o.p.s., který zjišťuje kvalitu zraku.

Plán spolupráce s rodiči:

SRPEN

- Adaptační program- tzv. „zvykáací dny“ (pro nově nastupující děti)

ZÁŘÍ

- Uvítací schůzka v novém školním roce - hlavní body ŠVP, co je naším cílem, o co usilujeme (jak mohou rodiče pomoci, zdravá výživa, prohlídka MŠ, beseda s učitelkami, konkrétní dotazy, logopedická péče o svěřené dítě)
- Nabídka doplňkových programů MŠ
- Začíná Vítání nových občánků na MO Vratisl. nad Nisou hudebním pásmem

ŘÍJEN

- Společné tvůrčí odpoledne v MŠ – Bramborové tvořivé odpoledne
- Fotografování v MŠ

LISTOPAD

- Strašidelná školka na zahradě školky

PROSINEC

- Mikuláš, čert a andělci v MŠ
- "Vánoční rozjímání" – besídka dětí s pásmem básní, koled
- Vystoupení v KC 101010 k akci " Rozsvícení vánočního stromečku"
- Vystoupení u Jablonecké radnice - vánoční trhy
- Zpíváme Svazu žen, v centru SENEURA v adventním období

ÚNOR

- Masopustní veselice a průvod

BŘEZEN, DUBEN

- " Je organizována beseda s učitelkou ZŠ či psycholožkou k připravenosti na školu
- Návštěva předškolních dětí v ZŠ Vratislavice nad Nisou
- Velikonoční veselí" – vystoupení v KC 101010 pro rodiče a děti
- Vystoupení v centru SENEURA k velikonočním svátkům
- Fotografování v MŠ

KVĚTEN

- Tvůrčí odpoledne pro tatínky – "Dáreček pro maminku", společné odpoledne
- Vítání občánků na obecním úřadě

ČERVEN

- Oslava Dne dětí na hřišti Na rozcestí - atrakce, soutěže, odměny
- Ukončení školního roku – školní akademie s návštěvou starosty, táborák s rodiči
- Společná schůzka rodičů dětí přijatých od 1. září

Po celý rok je možno přicházet s návrhy exkurzí, tematických návštěv, workshopů.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Naší snahou je, aby vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami bylo řešeno dle zjištěných potřeb konkrétního dítěte v oblasti personálních, kompenzačních pomůcek. Přízemí budovy s bezbariérovým vstupem umožňuje v případě potřeby možnost pohybu. Speciální pedagog poskytuje vzdělávání dětem s přiznanými podpůrnými opatřeními, probíhá dle plánu pedagogické podpory. Součástí plánu je poskytnutí technických a didaktických pomůcek. V mateřské škole se zajišťuje během týdně kvalitní a pravidelná speciálně pedagogická péče speciálním pedagogem v podobě logopedie, Metody dobrého startu, strukturované učení s OŠD. Učitelky seznámí zákonné zástupce s obsahem plánu podpory, který obsahuje popis obtíží dítěte a stanovuje cíle podpory a způsob vyhodnocování. Vyhláška umožňuje za každé dítě s PLPP snížení počtu dětí ve třídě. Poskytnutí asistenta je naše škola připravena řešit aktuálně dle požadavků PPP či SPC. Vhodný komunikační systém je nastaven mezi třídními učitelkami, ředitelkou školy, speciálním pedagogem

a zákonnými zástupci. Vzdělávání dítěte probíhá formou prezenční i distanční, různými nabídkami metod a forem, ve spolupráci s rodiči.

Realizace podpůrných opatření probíhá během celého dne podle aktuální situace ve třídě. Zpravidla však v době ranních a odpoledních činností dětí nebo v době, kdy jsou přítomny obě učitelky a jedna se tak může plně věnovat realizaci podpůrných opatření. Z evropských programů se snažíme zajišťovat dalšího pracovníka, který pomáhá pedagogům v organizaci během dne.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

V každé třídě disponujeme hudebními, výtvarnými koutky a knihovničkou, které jsou dle věku dětem volně přístupné a dosažitelné. Didaktické pomůcky ve třídách dětem nabízíme v rámci řízených i spontánních činností tak, aby kognitivní schopnosti byly rozvíjeny dle jejich potřeb a s možností vlastní volby. Pedagog svou pozitivní motivací pobízí dítě k možnosti vlastního výběru takových pomůcek a hraček, aby v oblasti jakéhokoli nadání se rozvíjelo a zažívalo úspěch a pokrok. Režim dne nabízí vhodné organizační podmínky a časový prostor pro samostatné či skupinové vzdělávání s nadaných dětí. Jsme si vědomy, že v rozvoji péče o nadané dítě je důležité uplatňovat empatii a profesionální citlivý přístup každého pedagoga i ostatních zaměstnanců mateřské školy. Důležitou podmínkou úspěšné podpory nadaného dítěte je spolupráce zákonných zástupců, pracovníků školy, školských poradenských zařízení i pediatra.

Nadále pro zefektivnění vzdělávání i těchto dětí budeme využívat stávajících i potenciálních nabídek operačních programů - Férové školy, dotační programy pro MŠ (OP VVV).

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V případě dětí do 3 let je potřeba zajistit hračky a pomůcky takové, aby byly přiměřené věku a vývoji. Pokud mateřská škola tyto děti přijme, jsme schopni zajistit bezpečnostní, hygienické, prostorové i materiální podmínky v přízemí budovy v bezbariérové třídě. Prostory v přízemí zajišťují dostatečný volný pohyb a hru včetně klidového režimu. Aktuálně by MŠ vybavila zázemí pro zajištění osobní hygieny dvouletých dětí. Šatny jsou prostorné a nabízí dostatek úložných prostorů (košíčky, police, závěsné sáčky) pro náhradní oblečení i jiné potřeby. Režim dne je přizpůsoben organizaci vzdělávání i pro 2 - 3 leté děti. Adaptační režim je záležitostí individuálního přístupu ze strany školy i zákonných zástupců. Nejmladším dětem jsme v rámci adaptačního období schopni umožnit pocit bezpečí a jistoty dle individuálních potřeb. V případě zajištění pedagogického personálu chůvou či asistentkou realizujeme vzdělávací činnost individuálně a v menších skupinách. Vhodné citové zázemí je podpořeno stabilní dvojicí učitelek, které uplatňují empatický přístup k dětem a vzbuzují pocit bezpečí a emoční podpory. První krůčky socializace mimo širší rodinu vedou právě do mateřské školy, která aktivně podněcuje citlivý přístup k dětem i rodičům a snaží se o vzájemnou spolupráci a důvěru.

Pro vzdělávání 2 - 3 letých dětí je povinná MŠ změnit podmínky a organizaci předškolního vzdělávání úpravou počtu dětí na učitele a zařazení pedagogického pracovníka.

3.11 Individuální přístup a individualizace výchovy

Individualizace vyžaduje, aby pedagog rozlišoval nároky na děti a bral v úvahu jejich různé předpoklady. Jedná se o výchovu a vzdělávání, kdy respektujeme dítě, jeho potřeby, zájmy a schopnosti. Učitelka svým každodenním působením vytváří příležitosti k rozvoji předpokladů a schopností každého dítěte, uvědomuje si jeho jedinečnost. Významným krokem k individualizovanému vzdělávání je plánování bohaté nabídky množstvím činností, mezi kterými si může dítě vybrat, a které odpovídají jeho zájmům a schopnostem. Dítě se učí především interakcí s okolím a svou spontánní činností, nejen v řízených aktivitách, ale průběžně ve všech situacích, k nimž v mateřské škole dochází. Podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat nové věci. Důležitou podmínkou úspěšné podpory individualizace jsou stabilní i aktuálně vytvořené pracovní koutky, které umožňují hru i tvůrčí práci jednotlivcům i skupině dětí. Děti se učí tím, že si hrají a pracují s různými předměty a materiály, které jsou k dispozici v každém z koutků. Učí se také navzájem od sebe, nápodobou a pozorováním.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Naše mateřská škola je čtyřtřídní. V prvním patře jsou třídy Kytičky a Kuřátka, v přízemí děti navštěvují Sluníčka a Hvězdičky. Počet dětí doplňujeme dle vyhlášky zpravidla do počtu 24. Věkový rozdíl v jednotlivých třídách není vyšší než 2 roky. Pokud to organizace provozu dovolí, zůstávají děti s učitelkami po celou dobu docházky ve stejných třídách.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Prostory Hvězdiček, Sluníček a Kytíček nabízí možnost pobytu nejmenších a mladších dětí. Tvoří logické celky pro hru, vzdělávání, odpočinek i hygienické potřeby dětí. Na rozdíl v Kuřátkách většinou pobývají děti starší, potřebné zázemí zde netvoří celek, ale musí projevit samostatnost a dbát zvýšené bezpečnosti.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Překrývání přímé pedagogické činnosti zajišťuje organizačně náročnější aktivity - především pobyt venku a příprava na něj. Toto překrývání je možné využít i k individuálním činnostem v rámci IVP či podpurných opatření.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Odpovědná osoba pro přijímání dětí do mateřské školy je ředitelka v součinnosti se zřizovatelem. Forma zveřejnění je elektronicky, vývěskou a místním periodikem.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Mateřská škola vychází z Metodického pokynu MŠMT - Desatero pro rodiče. Dále z Metodického doporučení individuálního vzdělávání dětí v mateřských školách a ověření dosahování očekávaných výstupů.

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může zvolit individuální vzdělávání. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte, uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno, důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

Mateřská škola ověří úroveň osvojení očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Ředitelka školy stanoví termíny ověření vždy na druhou polovinu listopadu a náhradní termíny na první polovinu prosince. Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen individuálně, další ověření s nimi dohodnuto v průběhu školního roku, taktéž i v případě zahájení IV v průběhu školního roku.

Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Ředitelka mateřské školy, kam bylo dítě přijato, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu.

Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Naše mateřská škola je charakteristická svým zvýšeným zájmem o ekologickou a enviromentální výchovu. Nachází se v centru obce a velikou výhodou je, že je obklopena rozmanitým ekosystémem, jehož součástí jsou lesy, louky, pastviny, rybníky, řeka, pole, lesopark, zámecký park... Každoročně navštěvujeme ekologické centrum "Střevlák", které nám pomáhá propagovat kladný vztah k přírodě a všemu živému. Dětem není cizí ani pojem recyklace či odpadové hospodářství. Projekt žížaly nabízí reálnou zkušenost přeměny rostlinného odpadu na životadárnou zeminu pro další použití. Ve spolupráci s MO Vratislavice byl realizován projekt - Zahrady v přírodním stylu na naší zahradě, děti zde mají mnoho zajímavých zákoutí s keřů a kmenů, ovocné stromy, bylinkovou a zeleninovou zahrádku, hmyzí domeček, krmítka pro ptáčky a kamennou řeku. Starost o tyto prvky jsou podpořeny vypracovanými dílčími projekty v rámci EVVO. Nabízí dětem široké spektrum celoročních aktivit a tvořivosti.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Cílem předškolního vzdělávání v naší mateřské škole je zabezpečovat všestranný rozvoj dítěte po stránce fyzické, psychické i sociální. Usilujeme o dítě samostatné, sebejisté, schopné, posuzovat svět kolem sebe s vlastním rozumem a tvořivě přemýšlet i jednat. Vzdělávání v MŠ uskutečňujeme dle Školního vzdělávacího programu - "Jaro, léto, podzim, zima, v naší školce je to prima", se zřetelem na rámcové cíle: 1. rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení, 2. osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, 3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí. Tyto hlavní cíle poskytují cestu k utváření základních kompetencí. Soubory těchto předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro vlastní rozvoj si děti osvojují v průběhu celého života, ale právě předškolní vzdělávání poskytuje těmto kompetencím základ. Klíčové kompetence: 1. kompetence k učení - schopnost objevovat, pozorovat, pracovat s pojmy. 2. kompetence k řešení problémů - které řeší a zpřesňuje. 3. kompetence komunikativní - řeč, dovednosti předcházející psaní a čtení. 4. kompetence sociální a personální - schopnost prosadit se, rozhodnout o svých činnostech. 5. kompetence činnostní a občanské - uvědomuje si okolí a svá práva. Základy položené k těmto kompetencím se stávají pozitivním vkladem do dalšího příznivého rozvoje a vzdělávání dítěte v období, kdy ukončuje předškolní vzdělávání a nastupuje do vzdělávání primárního.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Vzdělávání dětí je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích vyváženým poměrem řízených a spontánních aktivit. Specifickou formou představuje didakticky zacílená činnost, ve které učitelka s dětmi naplňuje konkrétní vzdělávací cíle pomocí záměrného a spontánního učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách i individuálně. Je omezováno učením předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Všechny činnosti obsahují prvky tvořivosti a hry.

Metody vzdělávání:

Učitelky využívají různých výukových metod, klasicky slovní - vyprávění, vysvětlování, rozhovor, práce s textem a knihou. Metody názorně - demonstrační - předvádění, pozorování, práce s obrázkem. Metody situační - děti řeší problém, inscenační - dramatizace a pantomima. Nejvíce je uplatňovaná metoda hry - tvořivé, námětové, pohybové, taneční, dramatizující a didaktické. Děti mají možnost hru dokončit nebo v ní pokračovat později. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Na začátku týdne probíhá ve třídách ranní kruh se sdílením zážitků z víkendu a seznámení s aktivitami nového týdne.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

V rámci možností mateřská škola zajišťuje osvojení specifických dovedností v rozsahu individuálních možností dětí. Je dbáno na vytváření adekvátních možností ohledně prostor školy, vhodných kompenzačních pomůcek, těsnou spoluprací s rodiči, odborníky a pedagogy. Plán pedagogické podpory, který obsahuje popis obtíží dítěte, je PO prvního stupně a představuje minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání. Použije se pro dítě, u kterého se projevuje potřeba úprav vzdělávání a zapojení do kolektivu. S PLPP musí být seznámeni zákonní zástupci a učitelé školy. Poskytování PO 1. stupně škola průběžně vyhodnocuje, nejpozději po 3. měsících vyhodnotí naplnění cílů. Cílem poskytované jazykové přípravy děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u

těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřeby jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

(IVP) vnímáme jako podpůrné opatření, které na základě doporučení ŠPZ upřesňuje způsob práce s dítětem a zdůrazňuje jeho individuální potřeby. Individuální vzdělávací plán zpracuje škola pro dítě od druhého stupně PO a to na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte. IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů PO poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Naše škola spolupracuje se speciálním pedagogem a v případě aktuální potřeby je nakloněna spolupracovat s dalšími ŠPZ - např. PPP, SPC, Zdravotnická zařízení - Logopedická ambulance či psychiatrická ambulance, rehabilitace, NPI - nabídka tlumočnicka.

Zodpovědné osoby:

Plán pedagogické podpory (PLPP) jako první stupeň podpůrných opatření zpracovává v naší mateřské škole speciální pedagog, který je zaměstnán v rámci OP VVV v projektu šablony pro MŠ, dále třídní učitelé v dané třídě.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

Předměty SPP jsou v naší škole zajišťovány speciálním pedagogem. Třídní učitelé poskytují jazykovou přípravu českého jazyka všech dětí a to za těchto stanovených podmínek v ŠVP:

- jazykovou podporu poskytujeme dětem od počátku docházky do mateřské školy
- cíleně podporujeme rozvoj českého jazyka

v případě odpovídajícího počtu dětí cizinců nebo dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka bude zřízena skupina či skupiny pro jazykovou přípravu v souladu s právními předpisy

- čas vymezený pro práci se skupinou pro jazykovou přípravu bude rozdělen

- skupina může být na základě rozhodnutí ředitelky školy doplněna dalšími dětmi s obdobnou potřebou

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzdělávání dětí od 2 do 3 let má svá specifika. Po přijetí, o kterém rozhoduje ředitel MŠ, se stává dítětem mateřské školy se všemi právy a povinnostmi s tím souvisejícími. V průběhu vzdělávání je potřeba zajistit individuální adaptační režim, dostatek emoční podpory a zajištění pocitu bezpečí. Dětem je poskytováno dostatek prostoru na veškeré aktivity a činnosti, zohledňovány jsou též počty dětí ve třídách. Vhodné citové zázemí chceme podpořit stabilní dvojicí učitelek a posílení pedagogického personálu v podobě chůvy či asistentky k usnadnění v oblasti sebeobsluhy a stravování. Specificky je upravený denní režim, tak aby vyhovoval dětem od 2 do 3 let.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 V dobrém jsme se sešli 1.

Název integrovaného bloku	V dobrém jsme se sešli 1.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Tento blok usnadňuje dětem integraci a adaptaci na nové prostředí. Pomáhá vytvářet a rozvíjet přirozené vztahy ve škole mezi dětmi a dospělými. Děti se učí orientovat v prostorech a okolí MŠ. Seznamují se s funkčními pravidly a bezpečností ve škole. Posiluje se sounáležitost, sebeobsluha a základy správného stolování a hygieny.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	V dobrém jsme se sešli, Školka plná zábavy...

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
		přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
		utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

6.1.2 V dobrém jsme se sešli 2.

Název integrovaného bloku	V dobrém jsme se sešli 2.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Tento blok usnadňuje dětem integraci a adaptaci na nové prostředí. Pomáhá vytvářet a rozvíjet přirozené vztahy ve škole mezi dětmi a dospělými. Děti se učí orientovat v prostorech a okolí MŠ. Seznamují se s funkčními pravidly a bezpečností ve škole. Posiluje se sounáležitost, sebeobsluha a základy správného stolování a hygieny.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Já a můj kamarád, Moje třída, Hádaly se houby, Co si houby povídají?

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	<p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p> <p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p>
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	<p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p>
	dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

6.1.3 Malíř podzim přišel k nám 1.

Název integrovaného bloku	Malíř podzim přišel k nám 1.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Tento blok se zaměřuje na sledování probíhajících změn v přírodě, vnímání odlišností všemi smysly. Umět je pojmenovat a charakterizovat typické znaky. Adaptaci pomáhají zvládat běžné činnosti v režimu dne pomocí pravidel. Zaměřujeme se na přijetí spoluzodpovědnosti za průběh aktivit během dne, možnosti aktivně se na nich podílet, spolupracovat s vrstevníky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Ovoce a zelenina, Koulela se brambora, Houby

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	rozvoj a užívání všech smyslů	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimá si (nového, změněného, chybějícího)
		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p>
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	rozvoj a užívání všech smyslů	<p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)
		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

6.1.4 Malíř podzim přišel k nám 2.

Název integrovaného bloku	Malíř podzim přišel k nám 2.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Tento blok se zaměřuje na sledování probíhajících změn v přírodě, vnímání odlišností všemi smysly. Umět je pojmenovat a charakterizovat typické znaky.

Název integrovaného bloku	Malíř podzim přišel k nám 2.
	Adaptaci pomáhají zvládat běžné činnosti v režimu dne pomocí pravidel. Zaměřujeme se na přijetí spoluzodpovědnosti za průběh aktivit během dne, možnosti aktivně se na nich podílet, spolupracovat s vrstevníky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Skřítek Podzimníček, Podzim plný barev

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody rozhodovat o svých činnostech

6.1.5 Malíř podzim přišel k nám 3.

Název integrovaného bloku	Malíř podzim přišel k nám 3.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Název integrovaného bloku	Malíř podzim přišel k nám 3.
Charakteristika integrovaného bloku	Tento blok se zaměřuje na sledování probíhajících změn v přírodě, vnímání odlišností všemi smysly. Umět je pojmenovat a charakterizovat typické znaky. Adaptaci pomáhají zvládat běžné činnosti v režimu dne pomocí pravidel. Zaměřujeme se na přijetí spoluzodpovědnosti za průběh aktivit během dne, možnosti aktivně se na nich podílet, spolupracovat s vrstevníky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Halloween, Dýňování, Strašidelná školka

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	vytváření základů pro práci s informacemi	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) prožívat radost ze zvládnutého a poznatého záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) prožívat radost ze zvládnutého a poznatého

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem</p>
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	<p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem</p>
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	vytváření základů pro práci s informacemi	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		prožívat radost ze zvládnutého a poznatého záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) prožívat radost ze zvládnutého a poznatého záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
		naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

6.1.6 Malíř podzim přišel k nám 4.

Název integrovaného bloku	Malíř podzim přišel k nám 4.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Tento blok se zaměřuje na sledování probíhajících změn v přírodě, vnímání odlišností všemi smysly. Umět je pojmenovat a charakterizovat typické znaky. Adaptaci pomáhají zvládat běžné činnosti v režimu dne pomocí pravidel. Zaměřujeme se na přijetí spoluzodpovědnosti za průběh aktivit během dne, možnosti aktivně se na nich podílet, spolupracovat s vrstevníky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Svatý Martin, Muzikanti, Naše rodina

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)

6.1.7 Jede zima jede 1.

Název integrovaného bloku	Jede zima jede 1.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Blok seznamuje děti s charakteristickými znaky zimního období, s péčí o své zdraví jako hodnotu, kterou upevňujeme tradičními sportovními aktivitami. Adekvátní formou jsou děti seznamovány s typickými tradicemi adventu a vánočních svátků, celého vánočního období. Posilována je sebedůvěra, sebevědomí a kooperace mezi vrstevníky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Čert - Mikuláš - anděl, Začíná advent, Rozsvícení vánočního stroměčku

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) spolupracovat s ostatními

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p>
	<p>poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p>	<p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p>
	<p>rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p>	<p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p>
	<p>komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou</p>	<p>rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (řici, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		spolupracovat s ostatními
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit

6.1.8 Jede zima jede 2.

Název integrovaného bloku	Jede zima jede 2.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Blok seznamuje děti s charakteristickými znaky zimního období, s péčí o své zdraví jako hodnotu, kterou upevňujeme tradičními sportovními aktivitami. Adekvátní formou jsou děti seznamovány s typickými tradicemi adventu a vánočních svátků, celého vánočního období. Posilována je sebedůvěra, sebevědomí a kooperace mezi vrstevníky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Advent je tu, Vánoce přicházejí, Těšíme se na Vánoce

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj kooperativních dovedností	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		spolupracovat s ostatními
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj kooperativních dovedností	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		spolupracovat s ostatními
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit

6.1.9 Jede zima jede 3.

Název integrovaného bloku	Jede zima jede 3.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Blok seznamuje děti s charakteristickými znaky zimního období, s péčí o své zdraví jako hodnotu, kterou upevňujeme tradičními sportovními aktivitami. Adekvátní formou jsou děti seznamovány

Název integrovaného bloku	Jede zima jede 3.
	s typickými tradicemi adventu a vánočních svátků, celého vánočního období. Posilována je sebedůvěra, sebevědomí a kooperace mezi vrstevníky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Tři Králové, Zima je tu, Naše tělo a jeho ochrana

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	uvědomění si vlastního těla	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou zachovávat správné držení těla
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	uvědomění si vlastního těla	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou zachovávat správné držení těla
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

6.1.10 Jede zima jede 4.

Název integrovaného bloku	Jede zima jede 4.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Blok seznamuje děti s charakteristickými znaky zimního období, s péčí o své zdraví jako hodnotu, kterou upevňujeme tradičními sportovními aktivitami. Adekvátní formou jsou děti seznamovány

Název integrovaného bloku	Jede zima jede 4.
	s typickými tradicemi adventu a vánočních svátků, celého vánočního období. Posilována je sebedůvěra, sebevědomí a kooperace mezi vrstevníky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Lednový týden, Zimní sporty, Ekologie

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p>
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p>

6.1.11 Jede zima jede 5.

Název integrovaného bloku	Jede zima jede 5.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Blok seznamuje děti s charakteristickými znaky zimního období, s péčí o své zdraví jako hodnotu, kterou upevňujeme tradičními sportovními aktivitami. Adekvátní formou jsou děti seznamovány s typickými tradicemi adventu a vánočních svátků, celého vánočního období. Posilována je sebedůvěra, sebevědomí a kooperace mezi vrstevníky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Výletní exkurze, Barvy - tvary - číslice - písmena

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon poznat napsané své jméno sledovat očima zleva doprava ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	sledovat a vyprávět příběh, pohádku vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon poznat napsané své jméno sledovat očima zleva doprava ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

6.1.12 Jede zima jede 6.

Název integrovaného bloku	Jede zima jede 6.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Blok seznamuje děti s charakteristickými znaky zimního období, s péčí o své zdraví jako hodnotu, kterou upevňujeme tradičními sportovními aktivitami. Adekvátní formou jsou děti seznamovány s typickými tradicemi adventu a vánočních svátků, celého vánočního období. Posilována je sebedůvěra, sebevědomí a kooperace mezi vrstevníky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Masopust, Pohádky a pohádkové bytosti, Pohádkový svět

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání</p>	<p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p>
	<p>seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p>	<p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p>
	<p>rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p>	<p>spolupracovat s ostatními</p>
<p>se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění</p>		<p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

6.1.13 Jaro už je tu 1.

Název integrovaného bloku	Jaro už je tu 1.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto období seznamujeme děti se svátky jara, zvyklostmi a tradicemi velikonočních svátků. Nechybí charakteristické znaky jara. Aktuálně si děti vytváří poznatky o bezpečnosti a ochraně zdraví. Zmiňována je funkce rodiny, význam práce dospělých – povolání či řemesla rodičů. Pracujeme s pojmy prostorovými, časovými i číselnými.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Když jaro zaťuká, Jaro a mláďata

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

6.1.14 Jaro už je tu 2.

Název integrovaného bloku	Jaro už je tu 2.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto období seznamujeme děti se svátky jara, zvyklostmi a tradicemi velikonočních svátků. Nechybí charakteristické znaky jara. Aktuálně si děti vytváří poznatky o bezpečnosti a ochraně zdraví. Zmiňována je funkce rodiny, význam práce dospělých – povolání či řemesla rodičů. Pracujeme s pojmy prostorovými, časovými i číselnými.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Velikonoce

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		utvořit jednoduchý rým
		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

6.1.15 Jaro už je tu 3.

Název integrovaného bloku	Jaro už je tu 3.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto období seznamujeme děti se svátky jara, zvyklostmi a tradicemi velikonočních svátků. Nechybí charakteristické znaky jara. Aktuálně si děti vytváří poznatky o bezpečnosti a ochraně zdraví. Zmiňována je funkce rodiny, význam práce dospělých – povolání či řemesla rodičů. Pracujeme s pojmy prostorovými, časovými i číselnými.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Zápis do ZŠ, Povolání

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích</p>	<p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činností a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p>	<p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p>
	<p>osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem</p>	<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>(porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p>
<p>chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá</p>	<p>rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat</p>	<p>prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p>
<p>zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti</p>	<p>osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem</p>	<p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p>
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	<p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p>
	rozvoj schopnosti sebeovládání	<p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p>

6.1.16 Jaro už je tu 4.

Název integrovaného bloku	Jaro už je tu 4.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto období seznamujeme děti se svátky jara, zvyklostmi a tradicemi velikonočních svátků. Nechybí charakteristické znaky jara. Aktuálně si děti vytváří poznatky o bezpečnosti a ochraně zdraví. Zmiňována je funkce rodiny, význam práce dospělých – povolání či řemesla rodičů. Pracujeme s pojmy prostorovými, časovými i číselnými.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Moje rodina, Den Matek

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj kooperativních dovedností	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	rozvoj kooperativních dovedností	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj kooperativních dovedností	<p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p>
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

6.1.17 Jaro už je tu 5.

Název integrovaného bloku	Jaro už je tu 5.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto období seznamujeme děti se svátky jara, zvyklostmi a tradicemi velikonočních svátků. Nechybí charakteristické znaky jara. Aktuálně si děti vytváří poznatky o bezpečnosti a ochraně zdraví. Zmiňována je funkce rodiny, význam práce dospělých – povolání či řemesla rodičů. Pracujeme s pojmy prostorovými, časovými i číselnými.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Doprava, Cestování, Týden splněných přání

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost		dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
		mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	<p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p>
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p>
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p>

6.1.18 Léto milé léto 1.

Název integrovaného bloku	Léto milé léto 1.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Poslední blok, kterým vítáme léto a jeho radovánky. Východiskem je vnímání ochrany životního prostředí, okolní přírody. Běžné činnosti se snažíme přesouvat do přírody. Provozujeme ekologické činnosti, sledujeme okolní svět a vytváříme povědomí o jiných kulturách a národnostech.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Multikultura - Den dětí, Země je kulatá, Cestování po světě

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	chápat, že všichni lidé (dětí) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	poznávání jiných kultur	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
		chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je

6.1.19 Léto milé léto 2.

Název integrovaného bloku	Léto milé léto 2.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Poslední blok, kterým vítáme léto a jeho radovánky. Východiskem je vnímání ochrany životního prostředí, okolní přírody. Běžné činnosti se snažíme přesouvat do přírody. Provozujeme ekologické činnosti, sledujeme okolní svět a vytváříme povědomí o jiných kulturách a národnostech.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Péče o životní prostředí, záhonky a zahrada, Život na louce

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
		všímat si změn a dění v nejbližším okolí
		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

6.1.20 Léto milé léto 3.

Název integrovaného bloku	Léto milé léto 3.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Poslední blok, kterým vítáme léto a jeho radovánky. Východiskem je vnímání ochrany životního prostředí, okolní přírody. Běžné činnosti se snažíme přesouvat do přírody. Provozujeme ekologické činnosti, sledujeme okolní svět a vytváříme povědomí o jiných kulturách a národnostech.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Naše město - náš stát, Výlety po okolí, Prázdniny

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
		uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		chápat slovní vtip a humor
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ chápat slovní vtip a humor
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) domluvit se slovy i gesty, improvizovat zorganizovat hru
	rozvoj společenského i estetického vkusu	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

6.1.21 Léto milé léto 4.

Název integrovaného bloku	Léto milé léto 4.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Název integrovaného bloku	Léto milé léto 4.
Charakteristika integrovaného bloku	Poslední blok, kterým vítáme léto a jeho radovánky. Východiskem je vnímání ochrany životního prostředí, okolní přírody. Běžné činnosti se snažíme přesouvat do přírody. Provozujeme ekologické činnosti, sledujeme okolní svět a vytváříme povědomí o jiných kulturách a národnostech.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Hry s padákem, Labyrinty, Využití herních prvků

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným domluvit se slovy i gesty, improvizovat zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit		jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Pro tvorbu TVP v naší MŠ byla využita nabídka portálu InspIS ŠVP. Učitelky vyplňují vygenerované archy, které obsahují dílčí cíle, kompetence, možnost doplnění řízených a nepřímých řízených činností, plán podpory a celkové hodnocení podmínek vzdělávání, metod a forem práce. TVP nejsou striktně datumově omezeny, učitelky reagují na aktuální situaci nebo mění se tradiční svátky. Plány jsou průběžně vyhodnocovány na pedagogických radách a pracujeme na jejich zlepšení ve prospěch vzdělávání.

6.3 Dílčí projekty a programy

1. Projekt Etika

V mateřské škole Sídliště probíhá školní projekt se zaměřením na etiku. Etická výchova se prolíná většinou vzdělávacích oblastí, nejvíce je však obsažena v oblastech *Dítě a ten druhý* a *Dítě a společnost*. V našem pojetí je však zastoupena i vzdělávací oblast *Dítě a jeho tělo*, *Dítě a svět* a *Dítě a jeho psychika*. V souladu s doporučením České školní inspekce se tomuto tématu věnujeme ve třídě pravidelně. Každý měsíc je věnován jednomu z témat, které máme přehledně zpracované na plakátech. Zároveň pracujeme s kartičkami, které znázorňují různé situace, které se k tématu váží. Tyto kartičky jsou vhodné

k manipulaci, kterou provádí děti. Výuka probíhá formou komunitního kruhu, kdy děti sami popisují situace zobrazené na plakátech či kartičkách a komentují, které situace jsou správné a proč se mají takto chovat, případně co je špatně a jaké následky takové chování může přinést. Výuka probíhá také prakticky, kdy jsou děti učitelkou nebo jiným dítětem upozorněni v případě, že momentálně nedodržují některou zásadu. Situace je s dítětem individuálně prodiskutována s cílem zvnitřnit u něho správné návyky v oblasti etického chování a jednání.

U mladších dětí nebo dětí, které přicházejí do mateřské školy nově, jde o seznamování s pravidly, u dětí starších již klademe vyšší požadavky ohledně správného etického chování a jednání, které spočívají hlavně v dodržování pravidel soužití s ostatními dětmi a s dospělými, v předcházení konfliktů, čímž rozvíjíme prosociální citění a komunikaci mezi jedinci. Projekt kromě slušného chování podporuje také zdravý životní styl, tím že děti učí zdravému stravování a nabádá je ke sportu.

2. Projekt Masáže – program MISP

Program MISP – Massage in Schools Programme je koncept masáží určený pro děti od 4 let. MISP je využíván ve školství po celém světě. Jeho principem je zprostředkovat dětem pečující dotek, který je tak důležitý pro jejich zdárný rozvoj. Základním pravidlem masáží je, že se masírují jen děti mezi sebou. Dítě začíná otázkou: „Můžu tě namasírovat?“ Pokud druhé dítě odpoví kladně, začíná se realizovat sestava masážních tahů.

Masáž dětem zprostředkovává podněty, které blahodárně působí na centrální nervovou soustavu i na periferní nervovou soustavu. Fyzikálním podnětem je dotyk, sociální verbální komunikace a navázání vztahu, psychickým podnětem je emoční uvolnění, odpojení vědomí od prostředí, je to vlastně forma meditace. Při pravidelném provádění masáží nastávají změny v různých oblastech osobnosti. Snižuje se hladina stresu, dítě lépe vnímá vlastní osobnost, zvyšuje se mu sebevědomí, zlepšuje se jeho kreativita, lépe řeší problémy. Lépe akceptuje další osoby kolem sebe, tedy své sociální okolí, které je tvořeno třídou, školou, rodinou a potažmo celou společností. Díky masážím se mezi dětmi tvoří vazby, vytváří se pocit jednoty, děti snáze nachází přátele a v neposlední řadě se mezi nimi omezuje šikana. Na úrovni společnosti jde pak o zvýšení mírumilovnosti společnosti, omezení závislostí různého typu, šikany, zlepšení sociálních návyků a celkové snížení stresu společnosti.

Díky působení masáží se u dětí snižují psychosomatická a chronická onemocnění, dochází ke zklidnění, stimuluje se funkce plic a krevního oběhu, což přispívá k celkové pohodě dítěte. Zlepšuje se pozornost, soustředění, paměť, podporován je celkový harmonický vývoj dítěte.

Tuto aktivitu zařazujeme do denního programu co nejčastěji, tak abychom u dětí navodili příjemné pocity a tak spoluvytváříme příjemné prostředí. V některých obdobích provádíme masáže jako relaxační cvičení každý den před odpoledním odpočinkem, jindy masáž zařadíme během dopoledních činností. To hlavně tehdy, když ve skupině cítíme napětí nebo když potřebujeme děti zharmonizovat pro určitou řízenou činnost. Techniku MISP využíváme také pro zlepšení koncentrace dětí před činnostmi, které to vyžadují. Masáže využíváme také v situaci, kdy během školního roku přijde do kolektivu nové dítě. Touto technikou mu umožňujeme se rychleji zapojit do kolektivu. Nováček má možnost se seznámit s jednotlivými dětmi a stávající kolektiv jej rychleji přijme mezi sebe. V neposlední řadě využíváme techniku MISP v případech, kdy mezi dětmi vznikne konflikt. Po jeho vyřešení je do programu několika následujících dní tato technika cíleně zařazována.

3. Projekt Babičky čtou dětem

Naše mateřská škola v rámci spolupráce s obcí, navázala kontakt s komisí sociálních služeb a zdraví. Členky této skupiny jsou převážně důchodového věku – babičky a dědečkové.

Uvědomujeme si, že se společnost mění a má to vliv i na rodinu. Jedním z aspektů, proč vlastní babičky se nevěnují svým vnoučatům, jako v minulosti, je i to, že dnešní babičky pracují déle. Dříve babičky chodily do důchodu v nižším věku, a tak trávily s vnoučaty mnohem více času. Proto se nám zalíbil nápad dětem zprostředkovat setkávání s babičkami a dědečky pro zachování povědomí dětí o rodinných systémech a vazbách.

A protože babička je odedávna spojena s pohádkami, kterých není nikdy dost, vznikl nápad čtení pohádek dětem v mateřských školách.

Členky komise dochází jednou týdně po dohodě a vystřídají se ve všech třídách, pokud to provoz aktuálně dovoluje. Věříme, že nám tato navázaná spolupráce co nejdéle vydrží a najde dostatek „čtecích babiček“.

4. EVVO – plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Naše mateřská škola je charakteristická svým zvýšeným zájmem o ekologickou a environmentální výchovu. Spolupracujeme s organizacemi Divizna a Střevlák a využíváme aktuální vzdělávací nabídky k naplňování cílů EVVO.

Náš cíl je „prima“ mateřská škola s veselými dětmi, kterým se ve „školce“ líbí, a které se tu učí základům všeho, co budou potřebovat pro život.

Společně se podílíme i na "prima" zahradě, protože "PRO NAŠI DOBROU NÁLADU, CHCEME PRIMA ZAHRADU". Plánujeme tak, aby rozmanité a proměnlivé prostředí zahrady ovlivňovalo vztah dětí k přírodě. Zážitekové formy vzdělávání mohou přispět k rozvíjení osobnosti dítěte po všech stránkách. Ale také pomoci ukotvit v něm přijatelné chování ekologické, sociální či společenské.

Vize v roce 2014/2015 se stala skutečností a v rámci Výzev operačních programů životního prostředí byla vybudována přírodní zahrada se zaměřením na enviromentální výchovu „Zahrady v přírodním stylu“. Projekt rozšířil nabídku aktivit pro děti, potažmo i pro jejich rodiče. Takto orientovaná náplň zahrady napomáhá rozvíjet a formovat kladný vztah celého okolí k přírodě a k životnímu prostředí i svému zdraví. Každá ze tříd věnuje svou péči a pozornost určitému ekologickému prvku na naší školní zahradě. Každoročně se tato činnost přesouvá dle věku a složení třídy, náročnější údržba prvků je vždy zajišťována předškolními dětmi a naopak. Děti si více váží jednotlivých obohacujících dílů zahrady, pokud se na jejich údržbě osobně podílí.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Naši vizi spatřujeme v kvalitní mateřské škole, kterou budou rodiče spolu s dětmi i nadále vyhledávat pro své vstřícné, vlídné a podnětné prostředí s individuálním přístupem a kvalifikovanými zaměstnanci. Přínos spatřujeme ve spolupráci s místními partnery v naší obci. Chceme navazovat na rodinnou výchovu a s rodinou spolupracovat. Snažit se o vzájemný respekt a tím vytvářet ideální podmínky pro všestranný rozvoj každého dítěte. Bezpečné klima a přátelský přístup, založený na dobrých mezilidských vztazích přispívá k pocitům svobody a spolupráce. Obohacení každodenních činností vidíme v propojenosti s místními partnery v obci. Nastavení kvalitní komunikace s rodiči považujeme za prioritu a bez modernizace a využívání nových technologií se neobejdeme ani při poskytování předškolního vzdělávání dle RVP PV. Soulad ŠVP s tímto dokumentem jsme se rozhodli zajistit pomocí portálu InspIS ŠVP. Tuto platformu jsme využili zároveň k tvorbě TVP.	Spokojenost dětí a rodičů zjišťujeme dotazníkovou formou, setkáním na třídních schůzkách a v monitorování každodenních reakcí rodičů při pohybu v MŠ. K mapování situace školy zaměstnanci slouží metoda SWOT analýzy a sebe evaluační dotazníky pedagogických pracovníků.	Monitoring probíhá průběžně po celý školní rok a vyhodnocení rodičovských dotazníků plánujeme 1x ročně. Autoevaluace na úrovni školy probíhá dle potřeb, nejdéle však po 2 letech. Provádí ji ředitel společně s pedagogickým sborem. Hodnocení na úrovni třídy probíhá 1x ročně, hodnotíme podmínky,	S vizí a koncepcí MŠ je obeznámen celý kolektiv školy a spolupodílí se na něm.

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			průběh a výsledky vzdělávání v evaluační zprávě.	
Pedagogické vedení školy	Cílem je zajistit zdravé a spokojené školní klima, z kterého profitují jak zaměstnanci, tak děti i jejich rodiče. Vytvářením podmínek pro naplňování potřeb všech zúčastněných v MŠ je naší prioritou a důkazem toho je naše sdílené motto: "Každý den, prožijeme s úsměvem." Důležité je prolínání těchto vzájemných vztahů všech zúčastněných.	Dotazníková šetření, hospitační činnost a vyhodnocování analýzou SWOT	Pravidelný monitoring a vyhodnocování práce školy probíhá na pedagogických radách, průběžně po celý rok.	Ředitelka školy
Kvalita pedagogického sboru	Cílem kolektivu je pracovat na dobrém třídním i školním klimatu - pouze v takovém je možné vést děti k reálným vzdělávacím cílům a podporovat vzdělávací pokroky každého dítěte. Naši pedagogové jsou pro svou práci plně kvalifikovaní se středoškolským a vysokoškolským pedagogickým vzděláním. Kolektiv je dlouhodobě stálý, ve své práci k dětem a rodičům vstřícný a pracující s respektem a odpovědností. V oblasti sebevzdělávání se učitelky rozvíjí a o svých zkušenostech se dělí s ostatními.	V portfoliu pedagogického pracovníka jsou založena osvědčení z kurzů a seminářů, nechybí ani souhrn samostudií ke svému profesnímu rozvoji.	Průběžně při plánovaných pedagogických radách dochází k hodnotícím činnostem.	Pedagogický kolektiv zodpovídá za oblast autoevaluace společně s ředitelem školy, na základě zjištěných informací promýšlí další postupy práce a pedagogického stylu.
Vzdělávání	Klíčovým nástrojem uceleného předškolního vzdělávacího obsahu jsou třídní vzdělávací plány vypracované na základě integrovaných bloků v portálu InspIS ŠVP.	Volbu podmínek, forem a metod práce vyhodnocujeme pravidelně v TVP, který obsahuje evaluační činnosti. Součástí hodnocení	Vzdělávací nabídka v integrovaných blocích je	Za oblast autoevaluace vzdělávání zodpovídají třídní

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
		vzdělávací nabídky a výstupů jsou kolegiální hospitace a hospitace ředitelky školy.	rozdělena do kratších podtémat, které jsou pravidelně vyhodnocovány po ukončené realizaci. Děje se tak zpravidla po 1 - 3 týdnech.	učitelé a ředitel školy.
Vzdělávací výsledky	Cílem je sledování a pravidelné vyhodnocování pokroků v rozvoji a učení dítěte. Učitelé pracují se "Záznamovými archy pro sledování a hodnocení dítěte." Dalším materiálem k vyhodnocování pedagogické diagnostiky jsou "Diagnostické listy dítěte." Jsou součástí dětských portfolií, slouží k sebe hodnocení své osoby, děti se tak učí hodnotit osobní pokroky.	Záznamový arch pro sledování a hodnocení dítěte, Diagnostický list dítěte	Hodnocení probíhá pololetně, přítomnost speciálního pedagoga zajišťuje aktuálně konzultace ohledně pokroků dítěte.	Pedagogičtí pracovníci, ředitelka školy
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Cílem je zajistit vzdělávání každému dítěti bez ohledu na rozdílné výchozí podmínky. Klade důraz na osobnostní rozvoj. Pracuje s tolerancí a respektem, aby z kolektivu nebylo vyčleňováno žádné dítě. Všem dětem, u kterých je zjištěna potřeba podpůrných opatření, je poskytována. V 1. stupni tomu bývá zejména u dětí s odlišným mateřským jazykem a logopedickými problémy,	Plány pedagogické podpory různých stupňů, Individuální vzdělávací plán, Záznamový arch pro sledování a hodnocení pokroků dítěte.	Vyhodnocování PLPP je nastaveno po třech měsících.	Pedagogičtí pracovníci, ředitelka školy, speciální pedagog

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	ze znevýhodněného sociálního prostředí či dětem s doporučeným odkladem školní docházky. Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, na základě zprávy školského poradenského zařízení, je poskytována péče ve 2. stupni podpůrných opatření speciálním pedagogem.			